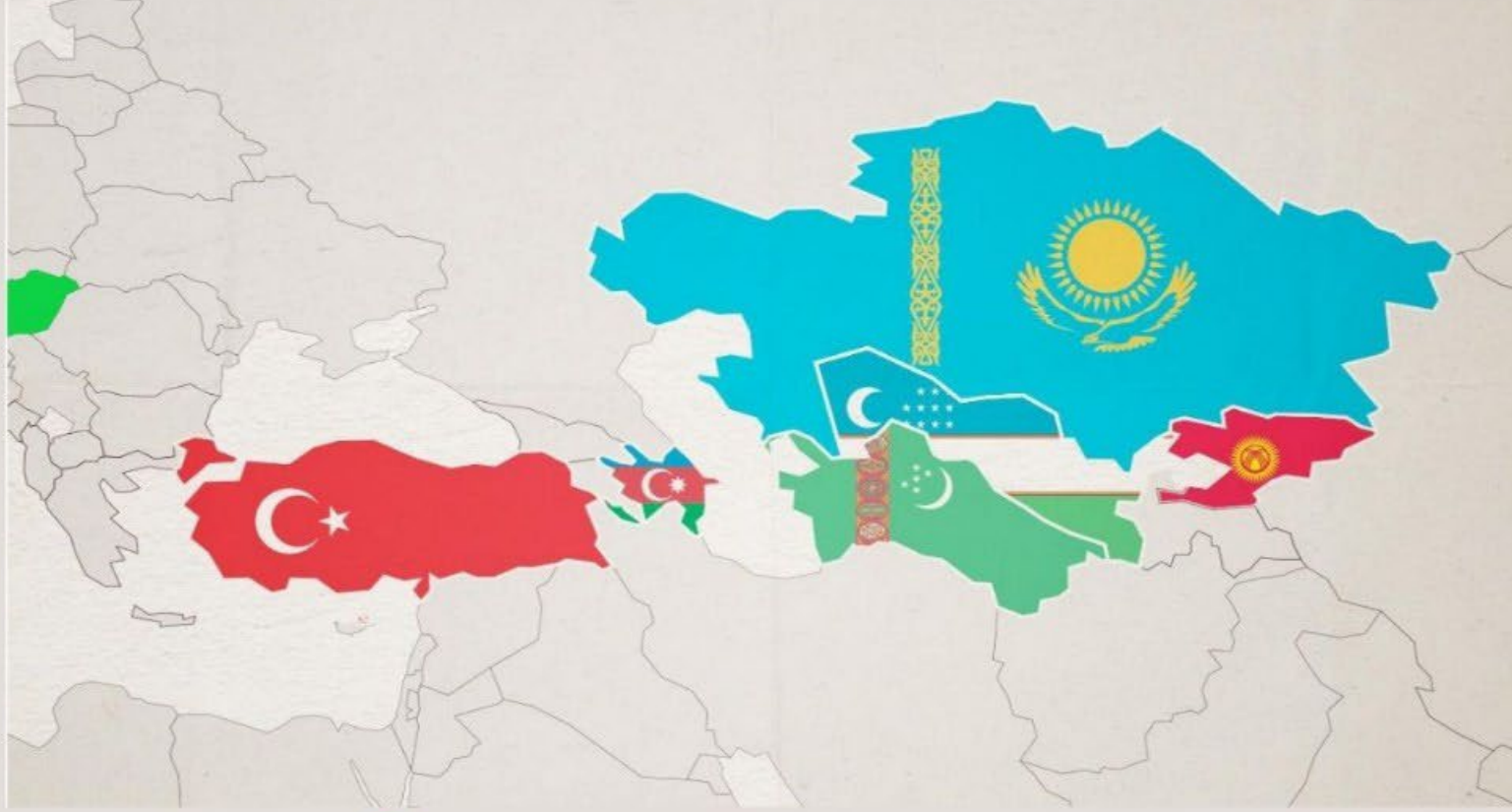

SAKARYA
ÜNİVERSİTESİ
TÜRKMER

2024 / Şubat Ayı Türk Dünyası Gündemi

turkmer.sakarya.edu.tr

Azerbaycan-Macaristan-Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti-
Kazakistan-Özbekistan-Türkmenistan-Kırgızistan

AZERBAIJAN

Şubat Ayı Gündemi

**Sakarya Üniversitesi
Türk Dünyası Uygulama ve Araştırma Merkezi
(TÜRKMER)**

Aliyev: Bakü, Avrupa Konseyi ve AIHM'deki Üyeliklerini Gözden Geçirecek

- Azerbaycan Cumhurbaşkanlığından 1 Şubat'ta Yapılan açıklamaya Göre, İlham Aliyev, Parlamentolar Arası Birlik (PAB) Genel Sekreteri Martin Chungong'u Kabul Etti.
- Aliyev, Görüşmede Avrupa Konseyi Parlamenter Meclisinde (AKPM) Azerbaycan'a karşı Düşmanca Tavrı sergilendiğini Belirtti.
- AKPM bu Tutumunun Örgütün Temel ilkeleri ile çeliştiğini vurgulayan Aliyev, "Eğer AKPM, Azerbaycan Delegasyonunun Haklarını İade Etmezse Bakü, Avrupa Konseyi ve Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'ndeki (AIHM) üyeliklerini gözden geçirecek." ifadelerini Kullandı.

Aliyev Oyunu İşgalden Kurtarılan 'Hankendi'de Kullandı

- Azerbaycan Cumhurbaşkanı İlham Aliyev'in 7 Şubat'ta gerçekleştirilen erken cumhurbaşkanı seçiminde oyunu kullandığı şehir dikkat çekti. Aliyev oyunu, işgalden kurtarılan ve bir zamanlar ayrılıkçı Ermeni yönetimin başkenti olan Hankendi'de kullandı ve bu durumun siyasi bir mesaj olduğunu söyledi.

İlham Aliyev Cumhurbaşkanı Seçiminde Oyların Yüzde 92,12'sini Aldı

- Azerbaycan erken Cumhurbaşkanlığı seçim sonuçlarına göre, mevcut cumhurbaşkanı İlham Aliyev oyların yüzde 92,12'sini alırken, Aliyev'i yüzde 1,8 oyla bağımsız aday Zahid Oruç takip etti.
- Büyük Kuruluş Partisi Genel Başkanı Fazıl Mustafa 1,5, Bütün Azerbaycan Halk Cephesi Partisi Genel Başkanı Kudret Hasanguliyev 1,2, Milli Cephe Partisi Genel Başkanı Razi Nurullayev 0,9, Büyük Azerbaycan Partisi Genel Başkanı Elşad Musayev 0,4 ve bağımsız aday Fuat Aliyev 0,3 oy aldı.
- İlham Aliyev'i başta Türkiye Cumhurbaşkanı Erdoğan ve Macaristan Başbakanı Viktor Orban olmak üzere Türk Devletleri Teşkilatı (TDT) ülkeleri liderleri ilk tebrik edenler arasındaydı.

Azerbaycan'da hükümet istifa etti

Azerbaycan'da hükümet, yeniden Cumhurbaşkanı seçilen İlham Aliyev'in yemin ederek göreve başlamasının ardından 14 Şubat'ta ülke yasaları gereği istifa etti.

Azerbaycan'da Cumhurbaşkanı seçilen İlham Aliyev'in, 7 Şubat'ta gerçekleştirilen cumhurbaşkanı seçimini yüzde 92,12 oyla kazanması ve bugün yemin ederek resmen göreve başlamasının ardından hükümet istifasını Cumhurbaşkanı'na sundu.

Cumhurbaşkanı Aliyev'in atayacağı yeni başbakanın onaylanması, en geç 2 hafta içinde Azerbaycan Milli Meclisi'nde müzakere edilecek. Yeni başbakan atandıktan sonra ise kabinenin diğer üyeleri yine Cumhurbaşkanı Aliyev tarafından belirlenecek.

Aliyev ve Paşinyan Münih'te görüştü

- Azerbaycan Cumhurbaşkanı İlham Aliyev ve Ermenistan Başbakanı Nikol Paşinyan 17 Şubat'ta Almanya'da bir araya geldi.
- Azerbaycan Cumhurbaşkanlığından yapılan açıklamaya göre, Aliyev ve Paşinyan 60. Münih Güvenlik Konferansı (MSC 2024) kapsamında bir araya gelerek ikili görüşme gerçekleştirdi.
- Görüşmede, Azerbaycan ile Ermenistan arasındaki barış müzakereleri, ilişkilerin normalleştirilmesi ve sınırların belirlenmesi gibi konular müzakere edildi.
- Dışişleri bakanlarına barış anlaşması müzakereleri için yakında bir araya gelmeleri talimatı veren Aliyev ve Paşinyan, sınır belirleme komisyonlarının da yakında toplanmasını istedi.

Aliyev, Azerbaycan karşıtı tutum sergileyen AB politikacılarına tepki gösterdi

- Azerbaycan Cumhurbaşkanlığından yapılan açıklamaya göre, Aliyev, Alman Ekonomisi Doğu Komitesi Direktörü Michael Harms başkanlığındaki heyeti 28 Şubat'ta kabul etti.
- Aliyev, kabulde yaptığı konuşmada, Ermenistan ile Azerbaycan arasındaki barış süreci ve bu sürece Avrupa ülkelerinin tutumuna ilişkin değerlendirmelerde bulundu.
- Aliyev, "Toprak bütünlüğümüzü ve egemenliğimizi sağladıktan ve Karabağ'da bölücülüğün yuvasını yok ettikten sonra saldırılara maruz kaldık. Macron, Borrell ve onlar gibi diğerleri tarafından suçlanıyoruz." dedi.

Ermenistan Dışışleri Bakanlığı: Azerbaycan'la barış görüşmeleri sürdürülecek

- Ermenistan Dışışleri Bakanlığının 29 Şubat'ta yayınlandığı yazılı açıklamada, Mirzoyan ve Bayramov ile beraberindeki heyetlerin, dün ve bugün Berlin'de yaptığı toplantıda, iki ülke arasında imzalanacak barış anlaşmasına yönelik taslak metin üzerinde çalıştığı belirtildi.
- Açıklamada, "Bakanlar ve heyetler, 'Ermenistan ile Azerbaycan arasında barışın ve iki devlet arasındaki ilişkilerin kurulmasına ilişkin ikili anlaşma taslağı'nın hükümlerine ilişkin görüşleri ele aldı. Açık konularda müzakerelerin sürdürülmesi hususunda karşılıklı mutabakata varıldığı" belirtildi.

Kazakistan

Şubat Ayı Gündemi

**Sakarya Üniversitesi
Türk Dünyası Uygulama ve Araştırma Merkezi
(TÜRKMER)**

Kazakistan'da Hükümet İstifa Etti, Tokayev İstifayı Kabul Etti

- Kazakistan'da Alihan İsmailov başkanlığındaki hükümet 5 Şubat 2024 tarihinde istifa etti. Kazakistan Cumhurbaşkanlığından yapılan açıklamaya göre, Kazakistan Cumhurbaşkanı Kasım Cömert Tokayev, Anayasa'nın 70. maddesi gereği hükümetin istifasına ilişkin kararı imzaladı.
- Ataması yapılan yeni Başbakan Oljas Bektenov başkanlığındaki 21 bakanlıktan oluşan Kazak hükümetinde, eski kabinedeki çoğu bakan koltuğunu korurken, sadece 4 bakanlığa yeni isim atandı.

Kazakistan ve Avustralya Uluslararası Nükleer Güvenlik Konferansı'na Başkanlık Yapacak

- Kazakistan ve Avustralya, Uluslararası Atom Enerjisi Ajansı'nın (IAEA) himayesinde 20-24 Mayıs'ta Viyana'da gerçekleşecek Uluslararası Nükleer Güvenlik Konferansı'na (ICONS-2024) başkanlık yapacak.,
- 178 IAEA'ya üye ülkeden 2 binden fazla nükleer güvenlik uzmanı bir araya gelecek.

Nazarbayev'in Tutuklu Yeğeninden Yaklaşık 100 Milyon Doların İadesi Sağlandı

- Kazakistan Yolsuzlukla Mücadele Servisi, ülkenin eski lideri Nursultan Nazarbayev'in yeğeni Kayrak Satıbaldıulı, zimmetine büyük miktarda para geçirmekten altı yıl hapis cezasına çarptırıldı. Satıbaldıulı'dan 44.6 milyar tenge (98.6 milyon \$) geri alındığı açıklandı.

Kazakistan'da Dev Metan Sızıntısı

- 9 Haziran 2023 tarihinde Kazakistan'ın güneybatısındaki Mangistau bölgesindeki bir arama kuyusunda sondaj sırasında meydana gelen patlamadan bu yana 127 bin ton gazın açığa çıktığı tahmin ediliyor.
- Araştırmacılar olayın şimdiye kadar kaydedilen insanların neden olduğu en kötü ikinci insan yapımı metan sızıntısı olabileceğini belirtti.

Özbekistan, Kazakistan'a Su Yardımlında Bulunacak

- Kazakistan Su Kaynakları ve Sulama Bakanı, 2024 yılı mart ayında Sirderya Nehrinden Kazakistan'a saniyede 800 metreküp su verileceğini açıkladı.
- Nurzhigitov, *"Belirtilen su hacmi bu yılın şubat ve mart aylarında Kazakistan'a verilecektir. Şubat ayında Özbek tarafı yükümlülüklerini yerine getirdi, dolayısıyla bu göstergelerin mart ayında da devam etmesi bekleniyor"* açıklamasında bulundu.
- Kazakistan genelinde 57 rezervuarın inşasının planlandığı ve bunlardan 20'sinin Su Kaynakları ve Sulama Bakanlığı tarafından inşa edileceği kaydedildi.
- Kazakistan Su Kaynakları ve Sulama Bakanlığı, söz konusu alandaki acil nitelikteki sorunlarla yakından ilgilenmek amacıyla geçen yıl eylül ayında kurulmuştu.

Çinli Hackerler Kazakistan Savunma Bakanlığına Ait Bilgileri Ele Geçirdi

- Kazakistan Uluslararası Haber Ajansı'nın 21 Şubat 2024 tarihli haberine göre, Çin hükümetine siber güvenlik alanında hizmet veren Çinli siber güvenlik şirketinin iç bilgi departmanının materyalleri ifşa edildi. Bu materyaller arasında Kazakistan'ın ana mobil operatörlerinin gizli verilerinin yanı sıra Kazakistan Telekomünikasyon Anonim Şirketi ve Birleşik Emeklilik Fonu'na kayıtlı bütün Kazak vatandaşların kişisel verileri de yer alıyor.
- Çinli siber güvenlik şirketinin iç bilgilerine ait elde edilen ekran görüntülerinde çalınan bilgiler arasında, Kazakistan Milli Savunma Bakanlığı ve Astana Havayolları ile ilgili içerikler de bulunuyor. Sızıntının ardından Kazakistan Dijital Kalkınma, Reform ve Havacılık Endüstrisi Bakanlığı ilgili belgeleri incelemek için Kazakistan Ulusal Güvenlik Konseyi ile birlikte soruşturma başlatıldığını duyurdu.

KIRGIZİSTAN

Şubat Ayı Gündemi

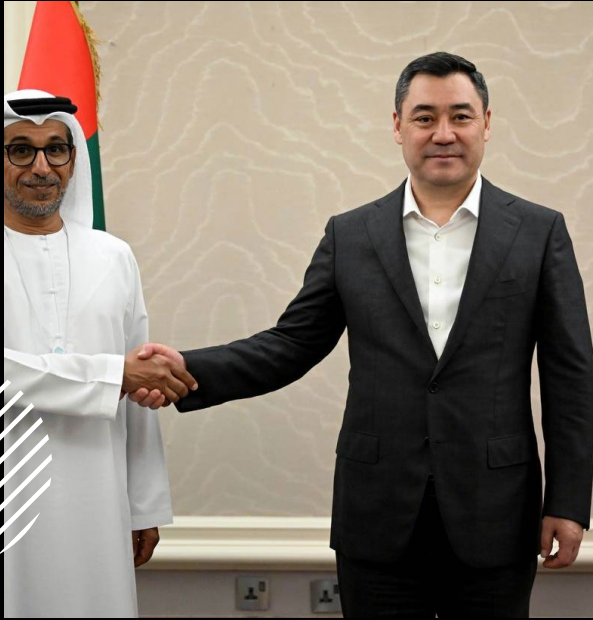
Sakarya Üniversitesi
Türk Dünyası Uygulama ve Araştırma Merkezi
(TÜRKMER)

**Kırgızistan
Cumhuriyet,
parlamento heyeti
Macaristan'da resmi
ziyarete bulundu.**

12 Şubat tarihinde, Parlamentonun basın servisinin bildirdiğine göre, Cogorku Keneş (Milli/Yüksek Meclis) Başkanı Nurlanbek Şakiev Macaristan'a resmi bir ziyarette bulundu.

Resmi ziyaret kapsamında çok sayıda üst düzey toplantı gerçekleştirilmesiyle birlikte ikili ilişkilerin geliştirilmesine ilişkin konular ele alındı.

Kırgızistan Cumhurbaşkanı Sadır Caparov'un Arap Coğrafyasında Gerçekleştirdiği Ziyaretleri

Cumhurbaşkanı Caparov, 13 Şubat tarihinde ilk olarak Birleşik Arap Emirliği'nin (BAE) Enerji ve Altyapı Bakanı ile görüştü. Aynı gün içerisinde Abu Dabi Kalkınma Fonu Genel Müdürü ve Dubai İslam Bankası Başkanı ile görüşmeler düzenledi. Yapılan ziyaretler medyaya çalışma ziyareti olarak yansımıştır.

Kırgızistan Cumhurbaşkanı Sadır Caparov, Rusya'da

Kırgızistan Cumhurbaşkanı Sadır Caparov, Rusya Federasyonu Başkanı Vladimir Putin'in davetlisi olarak 20-21 Şubat tarihlerinde Rusya Federasyonu'na ziyarette bulundu. Kazan şehrinde Uluslararası Çoklu Spor Turnuvası "Geleceğin Oyunları"nın resmi açılış törenine katılan Caparov, açılış konuşmasını Kırgız Türkçesi olarak yapması dikkat çekti.

Cumhurbaşkanı Caparov, Tataristan'da Dostluk Nişanı Aldı

21 Şubat tarihinde, Kırgızistan Cumhurbaşkanı Sadır Caparov, Rusya Federasyonu'na Kazan şehrine yaptığı çalışma ziyareti sırasında Dostluk Nişanı (Tatarca Dıslık/ дıслык olarak geçmektedir) ile ödüllendirildi.

Tataristan Bölge Başkanı Rustam Minnihanov, Tataristan'ın uluslararası otoritesinin güçlendirilmesi, Tataristan ile yabancı devletler ve diğer kurucu kuruluşları arasındaki dostluk-ışbirliğinin güçlendirilmesine yönelik özel hizmetleri nedeniyle Sadır Caparov'a "Dostluk" Nişanı'nı verildi.

Azerbaycan'da Kırgızistan Ticaret Evi açıldı

22 Şubat tarihinde, Kırgız Büyükelçiliğinin ekonomik diplomasi yoluyla yaptığı çalışmalar sonucunda Azerbaycan'da Kırgızistan'ın Ticaret Evi açıldı.

Kırgızistan'dan seçilmiş ürünlerin tanıtımı, Ticaret Odası ofisinin bulunduğu Bakü'deki Babek Plaza iş merkezinin lobisinde özel olarak sergilenen bir «Otağ/Bozüy» içerisinde gerçekleştirildi.

Sadıı Caparov, uy'da otomobil üretim tesisinin inşaatını başlattı

28 şubat tarihinde Kırgızistan
Cumhurbaşkanı Sadıı Caparov otomobil
Üretim tesisinin inşaatının başlayacağını
duyurdu. Projenin ana faaliyeti; elektrikli
otomobiller, ticari araçlar, binek otomobiller,
Özel ekipmanlar, araçlar ve ilgili ürünlerin
imal edilmesi olarak belirtildi.

Cumhurbaşkanlığı resmi hesabından projenin
Çin şirketleriyle koordineli olarak
yürütüleceği ifade edildi.

Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti (KKTC)

Şubat Ayı Gündemi

**Sakarya Üniversitesi
Türk Dünyası Uygulama ve Araştırma Merkezi
(TÜRKMER)**

Gazze'den Türk ve KKTC vatandaşlarının tahliyesi sürüyor

Türkiye Dışışleri Bakanlığı Sözcüsü Öncü Keçeli tarafından Türkiye'nin Gazze'den bugüne kadar 1359 Türkiye ve KKTC vatandaşıyla yakınıını tahliye ettiğı, 1097 kişı için de çalışmaları sürdürdüğü açıklandı.

Keçeli basın toplantısında, Gazze'den bugüne kadar toplamda 1359 Türkiye ve KKTC vatandaşının tahliye edildiğini belirtti.

Keçeli, “Şu anda tahliye işlemlerini takip ettiğimiz 1097 kişı var, hepsi vatandaşımız değil.” diyerek, yerel makamlarla koordineli olarak tahliye işlemlerinin takip edildiğini söyledi.

Sözcü Keçeli, Gazze'deki Türk vatandaşların sayısına ilişkin bir soruya karşılık, Gazze'deki olağanüstü koşullar nedeniyle oradaki Türk vatandaşların sayısının tam olarak bilinmediğini açıkladı.

KKTC'li Bakanlar Ertuğruloğlu ve Amcaoğlu, Kocaeli'de sanayicilerle buluştu

Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti (KKTC) Dışişleri Bakanı Tahsin Ertuğruloğlu ile Ekonomi ve Enerji Bakanı Olgun Amcaoğlu, Kocaeli Sanayi Odası (KSO) Şubat Ayı Meclis Toplantısı'na katıldı.

KSO'daki toplantıda konuşan Ertuğruloğlu, yıllardır ambargolar altında ezdirilen, izolasyon politikalarıyla haksızlığa maruz kalan Kıbrıs Türk halkının, bölgesel güç ve aktör olan, bunun da sınırlarını aşarak global aktör, güç olma yolunda ilerleyen ana vatan Türkiye'den öğrenmesi gereken çok dersin olduğunu dile getirdi.

Sadece sanayi konusunda değil her konuda ana vatanda dinamizm gördüklerine değinen Ertuğruloğlu, Türkiye'de yaratıcılık ve rekabet edebilirlik anlayışının ön plana çıktığını ifade etti.

Ersin Tatar “İlham Aliyev’in daveti yeni siyasetimize güç veriyor”

20 Şubat’ta Ercan Havalimanı’ndan Ankara’ya gitmek üzere ülkeden ayrılan Cumhurbaşkanı Tatar, Azerbaycan Cumhurbaşkanı İlham Aliyev’in daveti ile ilgili basın mensuplarının sorularını yanıtladı.

Cumhurbaşkanı Tatar, KKTC’nin görünürlüğünün artması ve uluslararası camiada yer almasının yeni siyasete güç verdiğini belirtti.

Türkiye Cumhurbaşkanı Erdoğan ve Azerbaycan Cumhurbaşkanı Aliyev’e teşekkür eden Tatar, KKTC’nin gözlemci üyeliğinin Özbekistan’da oy birliği ile kabul edildikten sonra 2024 Temmuz ayında Azerbaycan’da gerçekleşecek toplantıya da katılacaklarını söyledi.

Cumhurbaşkanı Ersin Tatar, 27. Avrasya Ekonomi Zirvesi “Akil Adamlar Oturumu’na” katıldı

Tatar, Marmara Grubu Stratejik ve Sosyal Araştırmalar Vakfı tarafından düzenlenen 27. Avrasya Ekonomi Zirvesi “Akil Adamlar Oturumu’na” katıldı.

Cumhurbaşkanı Tatar, “Krizlerden istikrara: Kapsayıcı bir dünya inşa etmek” başlıklı oturumda, 17 ülkeden gelen eski cumhurbaşkanları ile bir araya geldiği oturumda konuşma yaptı. Konuşmasında, bu zirvede yer almaktan ve bir çok ülkenin eski cumhurbaşkanlarına seslenmekten memnuniyet duyduğunu ifade etti.

T.C. Cumhurbaşkanlığı Devlet Arşivleri Başkanlığı ile KKTC Milli Arşiv Dairesi arasında İşbirliği Protokolü imzalandı...

Protokole, TC Cumhurbaşkanlığı Devlet Arşivleri Başkanı Prof. Dr. Uğur Ünal ile KKTC Milli Arşiv Dairesi Müdürü Ejdan Sadrazam imzaladı.

İmza töreninden önce Cumhurbaşkanı Ersin Tatar, Türkiye Cumhuriyeti Cumhurbaşkanlığı Devlet Arşivleri Başkanı Prof. Dr. Uğur Ünal'ı kabul etti.

Tatar, kabulde yaptığı konuşmada, Kıbrıs'ta kurulan ilk kurumun 1 Ağustos 1571 tarihli Vakıflar İdaresi olduğuna işaret ederek, arşivlerde yıllar öncesine ait Kıbrıs Türkü ile ilgili evrak, tapu ve belgelerin bulunduğuna dikkat çekti.

Prof. Dr. Uğur Ünal ise konuşmasında, Cumhurbaşkanlığı himayelerinde ve TC Lefkoşa Büyükelçiliği destekleriyle KKTC Milli Arşiv Dairesi ile birlikte ortak faaliyetler yapıldığını belirterek, arşiv uzman değişimi, dijitalleşme ve yazılımlar konusunda imzalanacak protokolün önemine vurgu yaptı.

MACARİSTAN

Şubat Ayı Gündemi

**Sakarya Üniversitesi
Türk Dünyası Uygulama ve Araştırma Merkezi
(TÜRKMER)**

Ortadoğu'da Macaristan İsrail'e Destegini Vermeye Devam Ediyor

Dışışleri Bakanı P ter Szijj rt , 1 şubat'ta Beyrut'taydı. Uluslararası kamuoyunun elinden geldiğince Gazze'deki çatışmanın ilerlememesi için çalışması gerektiğini belirtti. Durumun Lübnan'a sıçramasının bölge için bir savaşa sebep olacağını söyledi. Kamuoyunun resmi Lübnan h k metine destek vermesi gerektiğinin altını  ızdı.

8 şubat'ta AB (Avrupa Birliği), Amerika gibi İsrail'e yaptırım uygulama kararı almıştı. Macaristan'ın karara vetosu sonrası yaptırım gecikti.

Macaristan Ukrayna'ya Yapılacak AB Yardımını Kabul Etti

Ocak ayının son günü, Bürüksel'de yapılan olağanüstü zirvenin ardından 1 Şubat'ta yayınladığı bir videoyla toplantıyı değerlendiren Macaristan Başbakanı Viktor Orban; Macaristan'ın hakkı olan ama verilmeyen AB fonlarının Ukrayna'ya aktarılacağı ve bu sürecin kontrolsüz yönetileceği yönünde endişelerini dile getirdi. Bu konuda mutabakata vardıkları bir kontrol mekanizması ile Macaristan fonlarına dokunulmadan süreci çözdüklerini söyledi.

Macaristan ve Sekiz Avrupa Ülkesi Hidrojen Antlaşması Yaptı

Macaristan, Çekya, Estonya, Letonya, Litvanya, Polonya, Slovakya, Slovenya ve Ukrayna devletlerinin temsilcileri, 2 Şubat'ta Macar Hidrojen Teknolojileri Derneği tarafından düzenlenen toplantıda antlaşma imzaladılar.

Anlaşmanın hedefinin, ana akım enerji kaynağı olarak hidrojene geçiş sürecini hızlandırmak ve temiz enerjiye geçerek sıfır emisyon konusunda ilerleme sağlamak olduğunu belirttiler.

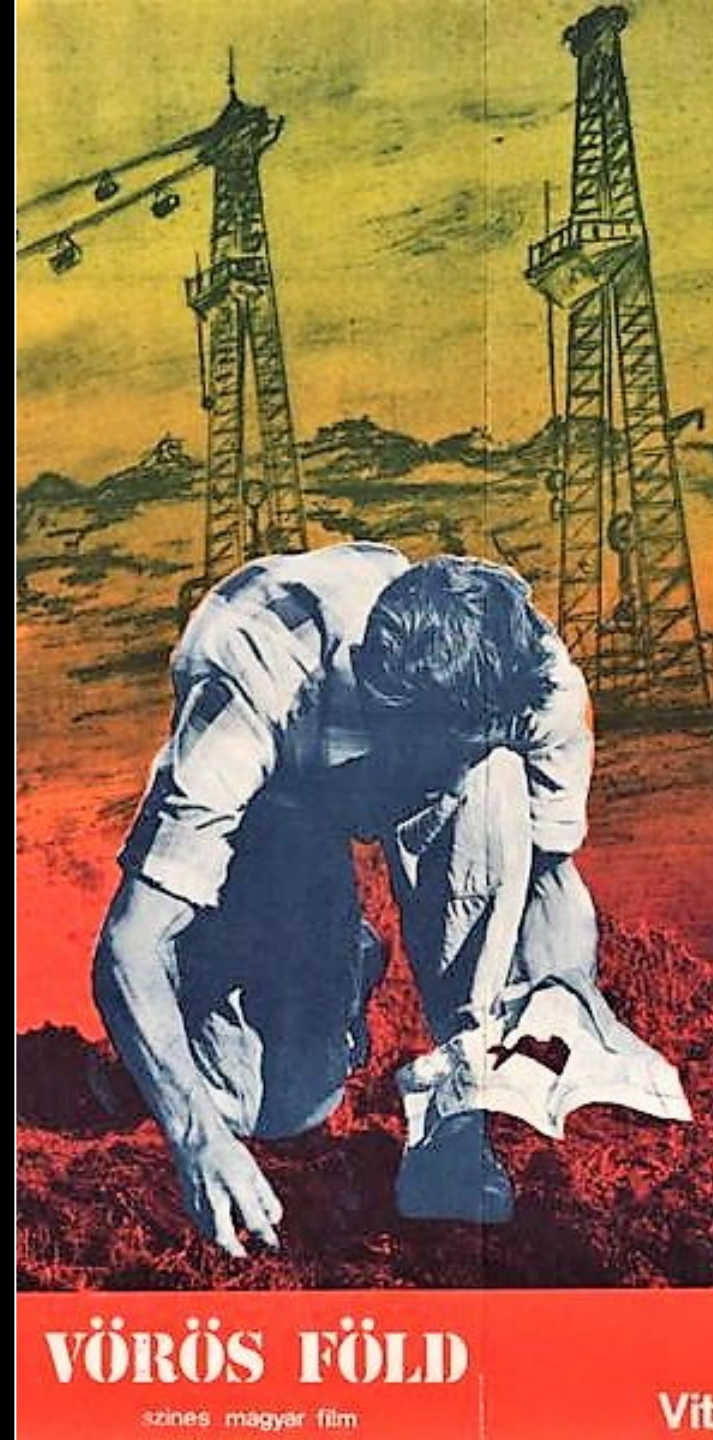

Ünlü Yönetmen László Vitézy Hayatını Kaybetti

Sosyalist dönemdeki zorlukları anlatan, bürokrasiyi eleştiren ve bu yüzden pek çok sansüre maruz kalan Macar yönetmen Vitézy, hayatını kaybetti. Acı haberi oğlu Dávid Vitézy 2 Şubat'ta şu yazılarla verdi:

“Babam, Kossuth ve Béla Balázs ödüllü film yönetmeni László Vitézy, bu sabah 83 yaşında vefat etti. Her şey için teşekkürler baba!”

Cumhurbaşkanı Novak Bike Skandalı Sonucu İstifa Etti

5 Şubat'ta LMP (Lehet Mas Politika) sözcüsü Anna Süveg basın toplantısında Macaristan Cumhurbaşkanı Katalin Novak'ın Bike'de pedofili ile yargılanan bir yetimhane müdür yardımcısını affettiğini söyledi. Kısa sürede bütün muhalefet partileri Novak'ın artık Macar halkını temsil edemeyeceğini ve istifa etmesi gerektiği yönünde söylemlerde bulundular. Aynı zamanda muhalefet bu affın arkasındaki sebebin açıklanmasını istedi. Bunun üzerine Novak 10 Şubat'ta görevinden istifa etti.

14 Şubat'ta ise yüzlerce protestocu Buda Kalesi önünde toplanıp Orban'ın da istifasını istedi.

Viktor Orbán, İlham Aliyev'i Kutladı

Başbakan Viktor Orbán, 7 Şubat'ta, akşam vakti Azerbaycan'ın yeniden seçilen cumhurbaşkanı İlham Aliyev ile telefonda görüştü. Orban, Aliyev'i “muazzam ve tartışılmaz” zaferinden dolayı tebrik etti. Macaristan ve Azerbaycan ilişkilerinin yanı sıra Azerbaycan ve AB'nin de ilişkilerinin gelişmesi yönünde isteğini belirtti.

Aynı gün Budapeşte'de bulunan Ermenistan Cumhurbaşkanı Vahagn Haçaturyan ile buluşan Orban karşılıklı saygı temelli Ermeni-Macar diplomatik ilişkileri de üst seviyeye taşımak istediğini söyledi. Macar halkının Ermenistan'ın kültürel ve Hristiyan geleneklerine büyük değer verdiğini belirtti.

Mohaç'ta Kış Sonu Festivali Busó Yapıldı

8 ve 13 Şubat arası Macaristan'da geleneksel Busó festivali yapıldı. Tescilli bir UNESCO kültürel mirası olan festivalde folklor dansları yapıldı ve kültürel müzikler çalındı. Etkinlikler koyun postları ve tahta maskelerle gerçekleşti.

Aslen Hırvat azınlığının geleneği olan festival eski bir efsaneye dayanmaktadır. Mohaç'ı fetheden Türk askerlerini korkutmak için ormanda saklanan halkın bu tarz elbiselerle gece kenti bastığı ve Türkleri kaçırıp kenti kurtardıkları anlatılır. Bir diğer rivayete göre ise gelenek aslında kışı kovmak için yapılmaktadır.

Macar Meclis Başkanı Kırgız Mevkidaşı İle Görüştü

Meclis Başkanı László Kövér, Kırgız mevkidaşı Nurlanbek Turgunbekovich Shakiev ile 12 Şubat'ta Budapeşte'de bir araya geldi. Toplantıya Meclis Başkan Yardımcısı Sándor Lezsák ile milletvekili ve meclisin Macar-Kırgız dostluk grubunun başkanı Sándor F. Kovács da katıldı.

Köver, Macaristan'ın "doğu ağını geliştirmeyi" öncelikleri olarak görmeye devam ettiğini söyledi. 2020'den beri devam ettirdikleri stratejik ortaklığın TDT'nin (Türk Devletleri Teşkilatı) Budapeşte'de açılan temsilciliği ile artacağını umduğunu belirtti. Ortak tarih, kültür ve aile ile geleneklere iki ülkenin de verdiği değere değindi.

Shakiev ise, Kırgız öğrencilere verilen burslar ve Macaristan'ın Kırgızistan için AB'ye açılan kapı olmasından dolayı teşekkürlerini sundu. Enerji ve turizm sektörlerinde yapılabilecek ortaklıklara değindi.

Tamás Sulyok Macaristan'ın Yedinci Cumhurbaşkanı Seçildi

Novak'ın 10 Şubat'taki istifasının ardından Şubat'ın 26'sına kadar yeni cumhurbaşkanı seçimi için seçim çalışmaları başladı. İktidar partisi Fidesz'in adayına karar vermesi diğer partilere göre zaman aldı. Savunma Bakanı Kristóf Szalay-Bobrovniczky gibi isimler tartışıldı.

12 Şubat'ta Mi Hazank adayının ekonomist Magdolna Csath olduğunu, 14 Şubat'ta da LMP adayının üniversite profesörü ve avukat Péter Hack olduğunu açıkladı. Fidesz ise ayın 22'sinde Anayasa Mahkemesi Başkanı Tamás Sulyok'da karar kılındı. Bazı muhalefet partileri ise cumhurbaşkanının doğrudan seçilmesi için Budapeşte'de protestolar düzenledi.

Protestolar düzenleyen partilerin oy vermemesi ile 199 milletvekilinden 146'sı oy kullandı. 134 oy ile 26 Şubat'ta Tamás Sulyok Macaristan'ın yedinci cumhurbaşkanı seçildi. Göreve 5 Mart'ta başlayacak.

Macaristan-Türkiye İlişkilerinde Şubat Ayı

15 Şubat'ta Macaristan-Türk Karma Ekonomik Komitesi toplantısı için Péter Szijjártó Ankara'ya geldi. Toplantı sonrası yaptığı açıklamada, Macaristan ile Türkiye arasındaki ticaret cirosunun geçen yıl rekor seviyeye ulaştığını söyledi. İki ülkenin ekonomik ilişkilerini daha da geliştirmek adına önemli adımlar atıldığını ekledi.

Farklı özel şirketlerin yapacağı yatırımların dışında askeri, tıbbi, ekipmanlar ile nükleer enerji konularında karşılıklı yatırımlar olacağından bahsetti. Ek olarak, Macaristan'ın, Türkiye'nin sınırı olmamasına rağmen gaz ihraç edeceği ilk ülke olacağının altını çizdi.

20 Şubat'ta ise Fidesz milletvekili Hoppál Péter yaptığı açıklamada iki ülkenin, arasındaki kültürel diplomasiyi arttırmak için karşılıklı 100 etkinlik düzenleneceğini duyurdu. Bu bağlamda; İstanbul, Ankara, Tekirdağ, Osmaniye gibi şehirlerde programlar planlandığı ifade edildi.

Macar Meclisi İsveç'in NATO'ya Katılmasına Lehte Oy Kullandı

Orban ayın 18'inde yaptığı bir konuşmada İsveç'in NATO'ya katılması için vetolarını geri çekebileceklerini söyledi.

19 Şubat'ta yapılan toplantılar doğrultusunda İsveç'in, Macaristan'a askeri teknoloji ve teçhizat konusunda bir antlaşma imzalandı. 20'sinde ise İsveç Başbakanı Ulf Kristersson Budapeşte'de Orban ile buluştu.

26 Şubat'ta 188 oy ile İsveç'in NATO'ya katılması lehine karar mecliste çıktı. 25 Nisan 2022'de Finlandiya ile birlikte NATO'ya katılmak için başvuran İsveç, Türkiye ve Macaristan'ın vetoları yüzünden üye olamıyordu. Ocak'ta Türkiye'nin kabulü ile Macaristan veto kararında devam eden tek ülke konumundaydı.

Özbekistan

Şubat Ayı Gündemi

Sakarya Üniversitesi

Türk Dünyası Uygulama ve Araştırma Merkezi
(TÜRKMER)

Özbekistan Başbakanı Aripov Kazakistan Başbakanı ile görüşti.

Özbekistan Cumhuriyeti Hükümeti heyeti , Avrasya Hükümetlerarası Konseyi ve dijital foruma katılmak üzere Kazakistan'ın Almatı kentini ziyaret etti.

Özbekistan Cumhuriyeti Başbakanı Abdulla Aripov ve Kazakistan Cumhuriyeti Başbakanı Alikhan Smailov başkanlığında bir toplantı gerçekleştirildi.

Toplantı esnasında iki ülke arasında son 7 yıl içerisinde ticaret hacminin 2 kattan fazla artması ve ekonominin çeşitli sektörlerinde önemli ortak projeler hayata geçirilmesi, Ulaştırma ve enerji alanındaki işbirliği önemli ölçüde daha aktif hale gelmesi belirtildi.

Özbekistan 2023 yılında dünyanın en büyük ikinci altın satıcısı oldu.

- Dünya Altın Konseyi'nin raporuna göre, 2023 yılının sonunda Özbekistan altın ihracatında dünyada ikinci sırada yer aldı. Özbekistan'ın net altın ticareti 25 tonun üzerinde gerçekleşti.
- 2023 yılında bu değerli metalin ana alıcısı ise yaklaşık 230 tonla Çin oldu. Çin'in ardından ise Polonya, Singapur, Libya ve Çek Cumhuriyeti geliyor.

Mirziyoyev ve Lukaşenko ortak bildiri yayınladı.

Özbekistan Cumhurbaşkanı Şevket Mirziyoyev ve Belarus Cumhurbaşkanı Alexander Lukashenko, müzakerelerin ardından ortak bir bildiri yayınladı.

Değerlendirilen konular arasında Enerji ve fikri mülkiyet alanlarına ilişkin protokoller, 2024-2025 yıllarında eğitim alanında ve 2024-2026 yıllarında tarımsal sanayi kompleksinde iş birliğe yönelik ‘yol haritaları’ imzalandı. Listede Taşkent ve Minsk şehirleri arasında kardeşlik ilişkilerinin kurulması ve çok taraflı işbirliğinin geliştirilmesine ilişkin anlaşmalar da var.

Şevket Mirziyoyev Kazan'da Vladimir Putin ile görüştü.

- 21 Şubat'ta Kazan şehrine yapılan uygulamalı ziyaret kapsamında Şevket Mirziyoyev ile Rusya Federasyonu Devlet Başkanı Vladimir Putin arasında üst düzey anlaşmaların uygulanması hakkında bir görüşme gerçekleşti.
- 5-7 Ekim arasında varılan anlaşmaların yanı sıra güncel ilişkilerin sorunları da ele alındı. Liderler, ülkeler arasındaki kapsamlı stratejik ortaklık ve ittifak ilişkilerinin giderek güçlendiğini memnuniyetle kaydetti. Ayrıca Endüstriyel teknoloji parkları Taşkent ve Jizzakh bölgelerinde başarıyla faaliyet gösterdiğini belirtmek gerekmektedir.
- Son olarak, Devlet başkanları, ulaştırma koridorlarının ortak geliştirilmesi ve demiryolu taşımacılığı alanında iş birliğinin güçlendirilmesi konularını görüştü.

İtalya'da "Kültürel miras - İtalya ile Özbekistan arasında bir köprü" konulu medya etkinliği gerçekleşti.

Etkinlik kapsamında "İtalyan koleksiyonlarında Özbekistan'ın kültürel mirası" adlı yeni kitap-albümün tanıtımı gerçekleştirildi. Etkinlik, Dünya Özbekistan Kültürel Mirasını Araştırma, Koruma ve Yaygınlaştırma Derneği (WOSCU) ve İtalya Cumhuriyeti'nin Özbekistan Büyükelçiliği tarafından Özbekkino ulusal ajansının işbirliğiyle düzenlendi.

"İtalyan koleksiyonlarında Özbekistan'ın kültürel mirası" kitap-albümü, Dünya Topluluğu'nun İtalya Cumhuriyeti'nin bilimsel kurumlarıyla birkaç yıl süren araştırma ve işbirliğinin sonucudur. Etkinliğin davetli konuğu İtalyan sanat eleştirmeni, küratör ve bağımsız araştırmacı Francesca Fiorentino oldu.

«WOSCU Yönetim Kurulu Başkanı Firdevs Abduholiqov başkanlığındaki heyet, araştırma gezileri düzenledi. Gezide Özbekistan'ın kültürel mirasına ait İtalyan müzelerinde saklanan tarihi eserler incelendi. Kitabın yayımlanmasıyla birlikte "İtalyan koleksiyonlarında Özbekistan'ın kültürel mirası" adlı belgesel film de hazırlandı.

Saida Mirziyoyeva, Katar Başbakanı ile görüştü.

Cumhurbaşkanı Yardımcısı Saida Mirziyoyeva, Doha'da Katar Başbakanı ve Dışişleri Bakanı Şeyh Muhammed bin Abdulrahman Al Soni ile görüştü .

Görüşme esnasında Saida Mirziyoyeva Semerkand (5-6 Haziran 2023) ve Doha (2 Ekim 2023) zirveleri tarihi önem kazandığını ve işbirliğinin yeni yönlerinin kapısını açtığını, dolayısıyla Özbekistan-Katar ilişkilerinde yepyeni bir dönemin başladığını vurguladı.

Ayrıca, Özbek tarafı karşılıklı kültürel ve eğitimsel ilişkilerin geliştirilmesini, Katarlı ortaklarla güçlü bağlar kurulmasını ve ortak projelerin hayata geçirilmesinin planlandığını dile getirdi.

Türkmenistan

Şubat Ayı Gündemi

Sakarya Üniversitesi

**Türk Dünyası Uygulama ve Araştırma Merkezi
(TÜRKMER)**

Hakan Fidan İle Raşid Meredov Telefonda Görüştü

2 Şubat'ta Dışışleri Bakanı Hakan Fidan, Türkmenistan Dışışleri Bakanı Raşid Meredov'la telefonda görüştü.

Görüşmede, başta enerji ve sivil havacılık konuları olmak üzere ikili ilişkileri her alanda güçlendirmenin yanı sıra çok taraflı platformlarda iş birliği imkanları ele alındı.

Türk Dünyası Türkmenistan'da Buluşacak

- 7-8 Şubat 2024 tarihleri arasında Türkmenistan'a resmî ziyarette bulunan TÜRKSÖY Genel Sekreteri Sultan Raev, temasları kapsamında Türkmenistan Bakanlar Kurulu Başkan Yardımcısı ve Dışişleri Bakanı Raşit Meredov ile görüştü.
- Genel Sekreter Raev, TÜRKSÖY'un, bu yıl Türk Dünyası kültür ve sanat insanlarını Türkmenistan'da buluşturacağını, ünlü Türkmen düşünür Mahtumkulu Firaki'nin geniş çaplı etkinliklerle anılacağını, 150'den fazla sanatçının yer alacağı kutlamalar için Türk Dünyası Kültür Başkenti unvanını devralan Anev şehrinde Mart ayında çok büyük bir açılış planlandığını, kültür ve sanat odaklı buluşmaların Türk halkları arasındaki dostluk köprülerini daha da sağlamlaştıracağını ifade etti.

Türkmenistan Dışışleri Bakanı Raşid Meredov BAE'yi Ziyaret Ediyor

- 12 Şubat'ta Türkmenistan heyetinin Birleşik Arap Emirlikleri'ne yaptığı çalışma ziyareti kapsamında Abu Dabi'de Dışışleri Bakanı Raşid Meredov ile BAE Cumhurbaşkanı Yardımcısı Şeyh Mansour bin Zayed Al Nahyan ile görüştü.
- İki ülke arasındaki ilişkilerin üst düzey olduğunu vurgulayan taraflar, özellikle doğalgaz, elektrik, yenilenebilir enerji kaynakları, ulaştırma ve lojistik alanında iş birliği konuları gibi siyasi, ticari, ekonomik, kültürel ve insani alanlarda bir dizi önemli konuyu ele aldı.
- Taraflar aynı zamanda Türkmenistan ile BAE arasında ticari ve ekonomik alanda iş birliğini daha da genişletme niyetlerini dile getirdiler.

Türkmenistan Dışışleri Bakan Yardımcısı İranlı Mevkidaşı İle Görüştü

- 22 Şubat'ta, Türkmenistan Dışışleri Bakan Yardımcısı Ahmed Gurbanov, İran Dışışleri Bakan Yardımcısı Ali Bagheri ile Tahran'da bir araya geldi.
- Bagheri ve Gurbanov, iki ülke arasındaki ikili ilişkilerin mevcut durumunun yanı sıra geleceğe yönelik iş birliği planlarını ele aldı. Ayrıca bölgesel ve uluslararası olaylara ilişkin görüş alışverişinde bulundular.

Recep Tayyip Erdoğan'a Türkmenistan'dan Onursal Ödül

- 26 Şubat'ta Türkmenistan Devlet Başkanı Serdar Berdimuhamedov, Türkiye Cumhuriyeti Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'a 70. yaş günü dolayısıyla tebrik mesajı gönderdi.
- Recep Tayyip Erdoğan'ın Türkmenistan'da gerçek bir dost, bilge ve ileri görüşlü bir devlet adamı olarak büyük saygı gördüğü ve tanındığını, 2021 yılında Türkmenistan'ın “Hyzmatdaşlygy ösdürmäge goşan goşandy üçin” (İşbirliğinin geliştirilmesine katkılarından dolayı) bir nişan ile ödüllendirildiğini hatırlattı.
- Berdimuhamedov, Erdoğan'a bu sefer yaş günü münasebetiyle Türkmenistan'ın “Halkın Onursal Yaşlısı” fahri unvanının verilmesine karar alındığını ifade etti.

Türkmenistan Devlet Başkanı, BAE Başkan Yardımcısı'nı Kabul Etti

- Türkmenistan Devlet Başkanı Serdar Berdimuhamedov ile Birleşik Arap Emirlikleri Başkan Yardımcısı Şeyh Mansour bin Zayed Al Nahyan arasında görüşme gerçekleştirildi.
- Toplantıda taraflar, önemli sektörler, yatırım, yenilenebilir enerji, yapay zeka ve inovasyon alanlarının yanı sıra diğer alanlarda yapıcı iş birliği teşvik etmeye yönelik ortak iradeyi dikkate alarak temel iş birliği alanları hakkında görüş alışverişinde bulundu. Türkmen-Emirlik ilişkileri bilim, eğitim ve kültürün yanı sıra spor alanlarında da gelişiyor.
- Toplantının sonunda taraflar, verimli devletlerarası ilişkilerin ortak çıkar için aktif olarak gelişmeye devam edeceğine olan güvenlerini dile getirdi.

Sakarya Üniversitesi

Türk Dünyası Uygulama ve Araştırma Merkezi

Ülke Araştırmacıları

**Emir
Yılmaz**

**Mustafa
Kemal
Can**

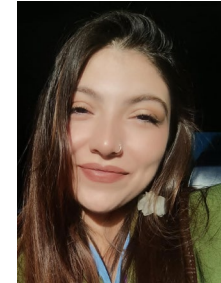
**Erdem
Yılmaz**

**Shoira
Abdullaeva**

**Muhammed
Çağrı
Turhan**

**Merve
Kevser
Polat**

**Robia
Zhamaliddinova**

Yararlanılan Kaynaklar:

1. 525.az
2. avim.ogr.tr
3. edition.cnn.com
4. hungarytoday.hu
5. miniszterelnok.hu
6. tr.euronews.com
7. trthaber.com
8. turkkon.org
9. <https://24.kg/kyrgyzcha/>
10. <https://24.kz/kz/zha-aly-tar>
11. <https://egemen.kz/>
12. <https://kg.akipress.org/>
13. <https://haberkibris.com/>
14. <https://turkmenportal.com>
15. <https://tr.wikipedia.org/>
16. <https://www.aa.com.tr/tr>
17. <https://www.azattyk.org/news>
18. <https://www.bbc.com/kyrgyz>
19. <https://www.election.gov.kz/>
20. <https://www.kibrispostasi.com/>
21. <https://www.kibrisgazetesi.com/>
22. <https://www.trtavaz.com.tr/canli-izle>
23. <https://qha.com.tr/>
24. <https://xabardor.uz/uz/>
25. <https://tmrl.gov.tm/tk/news>
26. <https://www.sondakika.com>

Görseller, belirtilen kaynaklardan alınmıştır.

Yararlanılan Kaynaklar:

27. <https://www.kazakistan.kz>
28. <https://www.uzdaily.uz/ru>
29. <https://www.yeniduzen.com>
30. <https://www.ombudsman.gov.tr/>
31. <https://www.kktcb.org/tr>
32. <https://www.sozcu.com.tr/>
33. <https://www.mfa.gov.tr/>
34. <https://www.mynet.com/>
35. <https://www.trthaber.com/>
36. <https://www.atawatan-turkmenistan.>
37. <https://tdh.gov.tm/tk>
38. <https://www.azathabar.com/z/2246>
39. <https://www.trt.net.tr/turkmen/dunya>
40. <https://www.turkmenhabar.com/>
41. <https://jeyhun.news/>
42. <https://www.mfa.gov.tm/tk/news>
43. <https://caa.gov.tm/>
44. <https://turkmenistan.gov.tm/tk>
45. <https://www.sondakika.com/>
46. <https://www.turkmenturkbank.com>
47. <https://orient.tm/tm>
48. <https://business.com.tm/tr/>
49. <https://www.ntv.com.tr/>
50. <https://www.washingtonpost.com/>
51. <https://turkmentv.gov.tm/>
52. <https://business.com.tm/>
53. <https://metbugat.gov.tm/>
54. <https://www.tv7israelnews.com/>

Görseller, belirtilen kaynaklardan alınmıştır.